

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ
T. 5.7.2004 E. 2003/13517 K. 2004/7473

HAKSIZ EYLEMDE TEMERRÜT
KISMİ DAVA - EK DAVA - ISLAH AYRIMI YAPILMAKSIZIN
OLAY GÜNÜNDEN FAİZ İSTENEBİLECEĞİ

ÖZET : Haksız eylem faili, ihtar ve ihbara gerek olmaksızın, zararın doğduğu anda, başka bir anlatımla haksız eylem tarihinden itibaren zararın tamamı için temerrüde düşmüş sayılır. Dolayısıyla, zarar gören, gerek kısmi davaya, gerekse sonradan açtığı ek davaya veya ıslaha konu ettiği kısma ilişkin olarak haksız eylem tarihinden itibaren temerrüt faizi isteme hakkına sahiptir. (818/m.98, 1086/m.87)

KARAR : Davacı vekili, müvekkillerinin çocuklarının davalı şirkete ait otobüste yolcu iken, meydana gelen kazada öldüklerini, davalı taşımacı şirketinin ferdi koltuk kaza sigortası yaptırmadığından işleten sıfatıyla sorumluluğunun bulunduğunu ileri sürerek, şimdilik 1.000.000.000 lira ölüm tazminatı limitinin ıslah dilekçesi ile de 500.000.000 lira bakiye ölüm tazminatı limitinin olay tarihinden itibaren temerrüt faiziyle birlikte tahsilini talep ve dava etmiştir.

Mahkemece, dosya kapsamına ve toplanan kanıtlara göre, 1.000.000.000 liranın olay, 500.000.000 liranın ıslah tarihinden itibaren temerrüt faiziyle birlikte tahsiline karar verilmiştir. Kararı, davacılar vekili temyiz etmiştir.

Dava, yolcu taşıma sözleşmesinden kaynaklanan maddi tazminat istemine ilişkindir. Yolcunun ölümüne neden olmak, esasen haksız eylem niteliğinde olup, haksız eylemlerde borçlunun temerrüde düşürülmesinin gerekmediği ve B.K. nun 98/2'nci madde hükmü uyarınca sözleşmeye aykırılık hallerinde de haksız eyleme ilişkin hükümlerin uygulama alanı bulabileceği de açıktır.

Dava, fazlaya ilişkin haklar saklı tutularak açılmıştır. Davacı, kısmi davada saklı tuttuğu fazlaya ilişkin haklarını, ek bir dava açarak isteyebileceği gibi, dava konusunun artırılmasını önleyen HUMK.nun 87/son cümlesinin Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmesi karşısında, aynı davada ıslah dilekçesi verip, harcını yatırmak suretiyle de talep edebilir. Kısmi davanın, dava konusunun dava edilmeyen bölümü için borçluyu temerrüde düşürmeyeceği uygulamada yargısal kararlarla benimsenmektedir. Ne var ki, somut olayda uyumsuzluk, haksız eylemden kaynaklanmaktadır. Haksız eylem faili, ihtar ve ihbara gerek olmaksızın, zararın doğduğu anda, başka bir anlatımla haksız eylem tarihinden itibaren zararın tamamı için temerrüde düşmüş sayılır. Dolayısıyla, zarar gören, gerek kısmi davaya, gerekse sonradan açtığı ek davaya veya ıslaha konu ettiği kısma ilişkin olarak haksız eylem tarihinden itibaren temerrüt faizi isteme hakkına sahiptir. YHGK.nun 5.3.2003 tarih ve E: 2003/9-76 - K:126 sayılı kararı da bu yöndedir.

O halde, mahkemece, ıslah edilen kısım itibariyle de istem gibi olay gününden itibaren temerrüt faizine hükmedilmesi gerekirken, arttırılan kısım için yazılı gerekçelerle ıslah tarihinden itibaren temerrüt faizi yürütülmesine karar verilmesi doğru görülmemiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenle, davacılar vekilinin temyiz itirazının kabulü ile, kararın davacılar yararına BOZULMASINA 5.7.2004 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 5.10.2005 E. 2004/14303 K. 2005/10269

HAKSIZ EYLEMDEN DOĞAN ZARAR
ISLAH EDİLEN VE BİRLEŞEN DAVAYA DA
OLAY TARİHİNDEN FAİZ İŞLETİLMESİ GEREKİR

ÖZET : Dava haksız eylemden kaynaklandığına göre zarar da olay tarihinde gerçekleşmiş ve talep edilebilir hale gelmiştir. Bu nedenle asıl dava ile ıslah edilen kısma ilişkin tazminat istemine olay tarihinden faize işletilmelidir. (818/M.41,101,104)

KARAR : Davacılar, davalıların haksız eylemi sonucu uğradıkları zarar karşılığı olarak istedikleri tazminatın, ıslah edilen ve birleşen dava da dahil olmak üzere olay tarihinden itibaren faiz yürütülmesini istemişlerdir. Dava haksız eylemden kaynaklandığına göre zarar da olay tarihinde gerçekleşmiş ve talep edilebilir hale gelmiştir. Bu nedenle tazminat istemine olay tarihinden itibaren faize hükmedilmelidir. Mahkemece asıl dava ile istenen kısma dava tarihinden, ıslah edilen kısma ise ıslah tarihinden itibaren faiz yürütülmesi doğru değil ise de, bu eksiklik yeniden yargılamayı gerektirmediğinden, HUMK'nun 438. maddesi uyarınca kararın düzeltilerek onanması uygun görülmüştür.

SONUÇ : Davacılar tarafından temyiz olunan kararın yukarıda açıklanan nedenle hüküm fıkrasının 2.paragrafındaki sözcük dizilerinin çıkarılarak yerlerine "olay tarihi olan 04.03.1998" sözcük dizisinin yazılmasına, davacılar açısından temyiz olunan kararın düzeltilmiş bu biçimi ile ONANMASINA 05.10.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 13.10.2007 E. 2007/9368 K. 2007/12017

HAKSIZ EYLEMLERDE TEMERRÜT
OLAY TARİHİNDE GERÇEKLEŞMESİ
BİRLEŞEN DAVADA FAİZE OLAY TARİHİNDEN HÜKMEDİLECEĞİ

ÖZET : Dava, trafik kazasından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat taleplerine ilişkindir. Dava, haksız eylemden kaynaklanmıştır. Haksız eylemlerde temerrüt, olay tarihinde gerçekleşir. Birleşen davada istedikleri tazminat için olay tarihinden faiz yürütülmesini talep eden davacıların bu talebi dikkate alınmadan, mahkemece, dava tarihinden faiz yürütülmüş olması doğru değildir. (1086/M.74, 818/M.41)

KARAR: Dava, trafik kazasından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemlerine ilişkindir. Mahkemece, dava kısmen kabul edilmiş, karar, davacılar ve davalılar tarafından temyiz edilmiştir.

Dava, haksız eylemden kaynaklanmıştır. Haksız eylemlerde temerrüt, olay tarihinde gerçekleşir. Davacılar birleşen davada istedikleri tazminat için de olay tarihinden faiz yürütülmesini istedikleri halde, mahkemece birleşen davada hükmedilen tazminat için dava tarihinden faiz yürütülmüş olması bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle davacılar yararına BOZULMASINA 13.10.2007 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 4.7.2007 E. 2007/5958 K. 2007/9069

HAKSIZ EYLEMLERDE FAİZ BAŞLANGICI
ISLAH EDİLEN KISIM İÇİN DE OLAY TARİHİNDEN FAİZ İŞLETİLECEĞİ

ÖZET : Dava, trafik kazası sonucu yaralanma nedeniyle maddi ve manevi tazminat talebine ilişkin olup hukuki niteliği itibariyle haksız eylemden kaynaklanmaktadır. Kural olarak, haksız eylemde bulunan, eylem tarihinde temerrüde düşmüş sayılır ve talep bulunduğu takdirde faize de bu tarihten itibaren hükmedilir. Dava ve ıslah dilekçesinde, olay tarihinden itibaren yasal faiz yürütülmesi talebinde bulunulduğu anlaşıldığından, mahkemece, maddi tazminata olay tarihinden itibaren faiz yürütülmesi gerekirken, dava tarihinden itibaren faiz yürütülmesi usul ve kanuna aykırıdır.

KARAR : Dava, trafik kazası sonucu yaralanma nedeniyle maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. Mahkemece davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Dava, hukuki niteliği itibariyle haksız eylemden kaynaklanmaktadır. Kural olarak, haksız eylemde bulunan, eylem tarihinde temerrüde düşmüş sayılır ve faize de -istek bulunduğu takdirde- bu tarihten itibaren hükmedilir. Nitekim, dava ve ıslah dilekçesinde olay tarihinden itibaren yasal faiz yürütülmesi isteminde bulunulmuştur. Açıklanan nedenle mahkemece, hükmedilen maddi tazminata dava tarihinden itibaren faiz yürütülmesi usul ve yasaya aykırıdır. Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden HUMK'nın 438. maddesi uyarınca kararın düzelterek onanması uygun görülmüştür.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın gösterilen nedenle, hüküm fıkrasının 1. bendinde yer alan sözcüklerinin çıkarılarak yerine "...olay tarihi olan 31.08.1999..." sözcük dizisinin yazılmasına, kararın düzeltilen bu biçimi ile ONANMASINA 04.07.2007 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ
T. 22.9.2008 E. 2008/2484 K. 2008/4216

TRAFİK KAZALARININ HAKSIZ EYLEM NİTELİĞİNDE OLMASI
ISLAH EDİLEN KISMA DA KAZA TARİHİNDEN FAİZ YÜRÜTÜLMESİ

ÖZET: Trafik kazaları haksız fiil niteliğinde olup, tazminat borcu haksız fiil tarihinde muaccel olur. Başka bir ifade ile haksız fiillerde borcun muaccel hale gelmesi ihtarı gerektirmez. Bu durumda, davacı tarafın ıslah yolu ile talep ettiği tazminata da, talep ettiği gibi kaza tarihinden itibaren faiz yürütülmesi gerekir. Keza, davacının ıslahtan önce talep ettiği tazminata da talebine itibar edilerek kaza tarihinden itibaren faiz yürütülmesi gerekir.

KARAR: Davacı vekili, müvekkiline ait kooperatif bahçesinde park halinde bulunan araca davalı sigorta şirketine trafik sigortalı aracın tam kusurlu çarparak hasar verdiğini ileri sürerek, fazlaya ilişkin haklarını saklı tutarak 6.000 YTL hasar ve değer kaybı bedelinin kaza tarihinden işleyecek yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsilini talep etmiş, daha sonra bu talebini ıslah ederek toplam 10.987 YTL tazminatın kaza tarihinden işleyecek yasal faiziyle davalıdan tahsilini istemiştir.

Davalı vekili cevabında, sorumluluklarının poliçe limitleri ile sınırlı olduğunu, ancak kazanın KTK'nın 2. maddesinde sayılan yerler dışında meydana geldiğini, bu nedenle hasarın ZMMS poliçesi kapsamında olmadığını, keza değer kaybı ve gelir kaybının da ZMMS poliçesi kapsamında olmadığını, kaza tarihinden faiz istenemeyeceğini savunarak davanın reddini istemiştir.

Mahkemece sübut bulan davanın kısmen kabulü ile toplam 10.986.10 YTL tazminatın 6.000 YTL'sine 18.05.2006 dava tarihinden, 4.986.10 YTL'sine ise 09.11.2007 ıslah tarihinden yasal faiz işletilerek davalıdan tahsiline karar verilmiş, hüküm davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Davacının temyizi, faiz başlangıç tarihine ilişkindir. Trafik kazaları haksız fiil niteliğinde olup, tazminat borcu haksız fiil tarihinde muaccel olur. Başka bir ifade ile haksız fiillerde borcun muaccel hale gelmesi ihtarı gerektirmez. Bu durumda, davacı tarafın ıslah yolu ile talep ettiği tazminata da, talep ettiği gibi kaza tarihinden itibaren faiz yürütülmesi gerekir. Keza, davacının ıslahtan önce talep ettiği tazminata da talebine itibar edilerek kaza tarihinden itibaren faiz yürütülmesi gerektiği halde yazılı biçimde hüküm kurulması doğru değildir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulüyle hükmün BOZULMASINA 22.09.2008 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ
T. 11.7.2005 E. 2005/8539 K. 2005/7850

TRAFİK KAZASI NEDENİYLE TAZMİNAT
ISLAH EDİLEN KISIM
KAZA TARİHİNDEN FAİZE HÜKMEDİLMESİ GEREKİR

ÖZET : Dava, trafik kazası sonucu oluşan zararın olay tarihinden itibaren işleyecek faizi ile tahsili talebine ilişkindir. Haksız fiillerde zarar, olay tarihinde gerçekleşmiş olduğundan meydana gelen zararın tamamının kaza tarihinden itibaren işleyecek faiziyle tahsiline karar verilmelidir. Yerel mahkemece açıklanan husus nazara alınmadan ıslah edilen kısma ıslah tarihinden itibaren faiz yürütülmesine karar verilmesi isabetsizdir. (818/m41, 1086/m.87)

KARAR : Davacı, trafik kazası nedeniyle uğradığı zararın olay tarihinden işleyecek yasal faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesini istemiştir. Haksız fiillerde zarar olay tarihinde gerçekleşmiş olacağından meydana gelen zararın tamamının kaza tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle tahsiline karar verilmesi gerekirken ıslah edilen kısma ıslah tarihinden itibaren faiz yürütülmesi isabetli görülmemiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazının kabulü ile usul ve yasaya aykırı olan hükmün BOZULMASINA 11.07.2005 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ
T. 22.2.2005 E. 2005/2225 K. 2005/1493

TRAFİK KAZASINDAN KAYNAKLANAN TAZMİNAT
OLAY TARİHİNDEN FAİZ İSTENEBİLECEĞİ

ÖZET : Haksız eylemden doğan tazminat borcunun olayın meydana geldiği andan itibaren ve ihtara gerek kalmadan istenebilir hale gelmesine göre tazminat borcuna olay tarihinden itibaren faiz yürütülmesinde bir usulsüzlük bulunmamaktadır.

KARAR : Dava, trafik kazasından kaynaklanan tazminat istemine ilişkindir.

Mahkemece toplanıp değerlendirilen delillere, özellikle oluşa ve dosya içeriğine uygun olarak düzenlenen uzman bilirkişi raporunda belirtilen kusur oranının hükme esas alınmasında bir usulsüzlük bulunmamasına ve özellikle haksız eylemden doğan tazminat borcunun olayın meydana geldiği andan itibaren ve ihtara gerek kalmadan istenebilir hale gelmesine göre tazminat borcuna olay tarihinden itibaren faiz yürütülmesinde bir usulsüzlük bulunmamasına göre davalılar vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan diğer temyiz itirazlarının reddi gerekmektedir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle hükmün BOZULMASINA 22.2.2005 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ
T. 25.1.2007 E. 2005/14182 K. 2007/809

HAKSIZ FİİLDE TEMERRÜT - FAİZİ BAŞLANGICI
İLK İSTEK TUTARI İLE SAKLI TUTULAN KISIM İÇİN
DAVALILAR YÖNÜNDEN OLAY TARİHİNDEN
SİGORTA ŞİRKETİ YÖNÜNDEN TEMERRÜT TARİHİNDEN
FAİZ İŞLETİLECEĞİ

ÖZET: Dava, haksız fiilden kaynaklanan tazminat istemine ilişkindir. Haksız fiillerde zarar sorumlusu, ihbar veya ihtaraya gerek olmaksızın haksız fiilin gerçekleştiği tarihte temerrüde düşer. Davacılar vekili, fazlaya ilişkin tüm hakları saklı tutarak dava açmıştır. Bu nedenle, alacağın saklı tutulan kısmının temerrüt tarihi olan olay gününden itibaren işleyecek faiziyle hükmedilmesine engel bir durum yoktur. (2918/m.99, 818/m.41,101)

KARAR : Dava, haksız fiilden kaynaklanan tazminat istemine ilişkindir.

1-Haksız fiillerde zarar sorumlusu, ihbar veya ihtaraya gerek olmaksızın haksız fiilin gerçekleştiği tarihte temerrüde düşer. Davacılar vekili, fazlaya ilişkin tüm hakları saklı tutarak dava açmıştır. Bu nedenle, alacağın saklı tutulan kısmının temerrüt tarihi olan olay gününden itibaren işleyecek faiziyle hükmedilmesine engel bir durum yoktur.

Bu durum karşısında, ıslah dilekçesi dikkate alınarak hükmedilen maddi tazminat tutarlarının işleyen ve sürücü olan davalılar Met-Sa Ltd. Şti ve Salih Zeren bakımından haksız eylem tarihinden itibaren işleyecek temerrüt faiziyle tahsiline karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm kurulması doğru görülmemiş ve kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.

2-Öte yandan davalı sigorta şirketinin zararı giderim yükümlülüğünü düzenleyen Karayolları Trafik Kanunu'nun 99/1. maddesinde, rizikonun ihbarı ve gerekli belgelerin sigortacıya iletildiği tarihten itibaren sekiz iş günü içinde sigorta limiti kapsamındaki miktarların ödenmesi gerektiği düzenlenmiş olup, aynı hükme Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarınının 12. maddesinde de yer verilmiştir.

Somut olayda, davalı sigorta şirketine kaza nedeniyle tazminat istemi 23.01.2003 tarihinde tebliğ edilmiş ve 10 gün içinde ödenmesi istenmiştir. Buna göre, davalı sigorta şirketi bakımından tebliğden itibaren 10 gün geçmekle temerrüdün gerçekleştiğinin kabulü gerekmektedir.

O halde mahkemece, ıslah edilen kısım bakımından da anılan düzenlemeler gereğince temerrüt tarihinden itibaren faiz uygulanması gerekirken yazılı olduğu şekilde karar verilmesi doğru görülmemiştir.

SONUÇ : Yukarıda 1 ve 2 numaralı bentte açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile kararın davacı yararına **BOZULMASINA** 25.01.2007 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ
T. 24.5.2004 E. 2004/4509 K. 2004/6498

HAKSIZ FİLDEN DOĞAN TAZMİNAT
FAİZ BAŞLANGICI

ÖZET: Dava, trafik kazasından kaynaklanan tazminat davasıdır. Haksız eylemden doğan tazminat ve bunun faiz borcu herhangi bir ihtara gerek kalmaksızın kendiliğinden doğar ve istenebilir hale gelir. Ayrıca, davacının istemi gözönüne alınarak haksız eylemin meydana geldiği tarihten itibaren faize de karar verilmesi gerekir.

KARAR: Dava, trafik kazasından kaynaklanan tazminat davasıdır. Haksız eylemden doğan tazminat ve bunun faiz borcu herhangi bir ihtara gerek kalmaksızın kendiliğinden doğar ve istenebilir hale gelir. Bu itibarla davacının istemi gözönünde bulundurularak haksız eylemin meydana geldiği 12.6.2002 tarihinden itibaren faize karar verilmesi gerekirken 1.12.2002 tarihinden itibaren faize karar verilmesi isabetsiz ise de, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden HUMK.nun 438/7. maddesi uyarınca kararın düzeltilerek onanması uygun görülmüştür.

SONUÇ : Yukarda açıklanan nedenle hüküm fıkrasının ikinci bendinin ikinci satırındaki ""..1.12.2002.."" tarihinin karardan çıkarılmasına, yerine ""..12.6.2002.."" tarihinin yazılmasına ve kararın düzeltilmiş bu şekliyle ONANMASINA 24.5.2004 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ
T. 17.5.2005 E. 2005/6724 K. 2005/5368

FAİZE HAKSIZ FİİL TARİHİNDEN İTİBAREN HÜKMEDİLECEĞİ

ÖZET : Dava trafik kazası sonucu uğranılan zararın tazmini talebiyle açılmıştır. Haksız fiilden doğan zararların tazmini ve faiz borcu zararın meydana geldiği tarihte oluşmaktadır. Davacı-karşı davalı vekili 1.2.1999 tespit tarihinden itibaren faiz talep ettiğine göre, taleple bağlı kalınarak bu tarihten itibaren faize hükmedilmesi gerekirken dava tarihinden faize hükmedilmesi doğru görülmemiştir.

KARAR : Davacı vekili, davalı Ş.K. idaresinde bulunan ... EML 01 plakalı aracıyla müvekkiline ait ... KC 191 plakalı traktöre çarpması nedeniyle meydana gelen 300.000.000 TL hasar bedelinin davalılardan tespit tarihi olan 1.2.1999 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte müştereken ve müteselsilen tahsiline karşılık davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı vekili, kusur oranı ve tazminat miktarını kabul etmediklerini, karşı dava dilekçesinde ise; müvekkili idaresinde bulunan ve harici olarak satın aldığı araçta 834.150.000 TL hasar belirlendiğini, aracı almaktan vazgeçerek satıcısına iade ettiğini, 850.000.000 TL araç bedelinden 200.000.000 TL hurda bedelini geri alabildiğini iddia ederek 650.000.000 TL maddi tazminatın 26.11.1998 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte karşı davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece, toplanan deliller ve benimsenen bilirkişi raporuna göre, davacı-karşı davalı S.A.'nın davasının kısmen kabulü ile 64.450.000 TL tazminatın dava tarihi olan 1.2.2000 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline, sigorta şirketinin poliçe limiti ile sorumlu tutulmasına,

Karşılık davanın kısmen kabulü ile 450.000.000 TL tazminatın olay tarihi olan 26.11.1998 tarihinden itibaren değişen oranlardaki yasal faizi ile birlikte davacı-karşı davalı S.A.'dan tahsiline karar verilmiş, hüküm davacı-karşı davalı S. A. vekili tarafından temyiz edilmiştir.

1- Mahkemece, davacı-karşı davalı vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan sair temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir.

2- Haksız fiilden doğan zararların tazmini ve faiz borcu zararın meydana geldiği tarihte oluşmaktadır. Davacı-karşı davalı vekili 1.2.1999 tespit tarihinden itibaren faiz talep ettiğine göre, taleple bağlı kalınarak bu tarihten itibaren faize hükmedilmesi gerekirken dava tarihinden faize hükmedilmesi doğru görülmemiştir.

SONUÇ : Yukarıda (1) no'lu bentte açıklanan nedenlerle davacı-karşı davalı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile (2) no'lu bentte açıklanan nedenlerle davacı-karşı davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün BOZULMASINA 17.5.2005 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ
T. 5.10.2004 E. 2004/7403 K. 2004/10394

TRAFİK KAZASI NEDENİYLE TAZMİNAT
ISLAH EDİLEN TAZMİNATA FAİZ BAŞLANGICI
TEMERRÜDE DÜŞÜRME ŞARTININ BULUNMAMASI

ÖZET : Dava trafik kazasından kaynaklanan tazminat istemlerine ilişkindir. Her iki davacı da işleten sıfatıyla dava açmışlardır. Davalı sürücü, 2918 sayılı KTK. 85. maddesince verdiği zarardan müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Diğer yandan haksız eylemlerde faiz başlangıcı haksız eylem tarihi olup temerrüt için ihtar zorunluluğu yoktur. Dolayısıyla ıslah edilen kısım için kaza tarihinden faiz yürütülmesi yerindedir.

KARAR : Dava trafik kazasından kaynaklanan tazminat istemlerine ilişkindir. Her iki davacı da işleten sıfatıyla dava açmışlardır. Davalı sürücü Erkan 2918 sayılı KTK 85. maddesince verdiği zarardan müştereken ve müteselsilen sorumludur. Diğer yandan haksız eylemlerde faiz başlangıcı haksız eylem tarihi olup temerrüt için ihtar zorunluluğu yoktur. Dolayısıyla ıslah edilen kısım için kaza tarihinden faiz yürütülmesi yerindedir. Hukuk hakimi, ceza dosyasındaki kusur oranıyla bağlı değil ise de kesinleşmemiş ceza dosyasındaki maddi bulgular bu dosyada da değerlendirilerek kusur oranının bu şekilde tesbit ile hükme esas alınmasında isabetsizlik görülmemiştir.

SONUÇ : Bu nedenlerle mahkemece toplanıp değerlendirilen delillere, özellikle oluşturma ve dosya içeriğine uygun olarak düzenlenen uzman bilirkişi raporunda belirtilen kusur oranının ve tazminata ilişkin hesaplamaların hükme esas alınmasında bir usulsüzlük bulunmamasına göre davalı Erkan'ın yerinde görülmeyen tüm temyiz itirazlarının reddiyle usul ve yasaya uygun olan hükmün ONANMASINA 05.10.2004 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 19. HUKUK DAİRESİ
T. 15.4.2002 E. 2002/2333 K. 2002/2856

HAKSIZ FİİLDEN KAYNAKLANAN TAZMİNAT DAVALARI
FAİZİN OLAY TARİHİNDEN YÜRÜTÜLMESİ
TEMERRÜT İHTARINA GEREK BULUNMAMASI

ÖZET: Dava haksız fiilden kaynaklanan tazminat davası olup davacı olay tarihinden itibaren faize hükmedilmesini talep etmiştir. Haksız fiilde faizin başlangıç tarihi haksız fiilin vuku bulduğu tarih olup tazminat borçlusunun B.K.nun 101'nci maddesinde gösterildiği şekilde ihtarla temerrüde düşürülmesi gerekmez. Mahkemece belirtilen bu hususlar gözetilerek davacı yararına davalı sigorta şirketi dışındaki davalılar aleyhine olay tarihinden itibaren davacı alacağına faiz yürütülmesine karar vermek gerekirken davanın haksız fiilden kaynaklanan tazminat davası olduğu gözden kaçırılarak dosyaya ihtarname ibraz edilmediği gerekçesiyle dava tarihinden itibaren yasal faiz yürütülmesine karar verilmesi de yanlıştır.

KARAR : Dava haksız fiilden kaynaklanan tazminat davası olup davacı olay tarihinden itibaren faize hükmedilmesini talep etmiştir. Haksız fiilde faizin başlangıç tarihi haksız fiilin vuku bulduğu tarih olup tazminat borçlusunun B.K.nun 101'nci maddesinde gösterildiği şekilde ihtarla temerrüde düşürülmesi gerekmez. Mahkemece belirtilen bu hususlar gözetilerek davacı yararına, davalı sigorta şirketi dışındaki davalılar aleyhine olay tarihinden itibaren davacı alacağına faiz yürütülmesine karar vermek gerekirken, davanın haksız fiilden kaynaklanan tazminat davası olduğu gözden kaçırılarak dosyaya ihtarname ibraz edilmediği gerekçesiyle dava tarihinden itibaren yasal faiz yürütülmesine karar verilmesi de yanlıştır.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı yararına hükmün BOZULMASINA 15.4.2002 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU
T. 28.6.1995 E. 1994/9-777 K. 1995/688

HAKSIZ FİİL TAZMİNATI
FAİZİN OLAY TARİHİNDEN İŞLETİLECEĞİ

ÖZET : Olayın haksız fiilden kaynaklandığı gözetilerek olay tarihinden itibaren faiz uygulanması icabeder.

KARAR : Davada, haksız fiil sonucu %100 oranında beden gücünün kaybedilmiş olması nedeniyle uğranılan maddi ve manevi zararın tahsili istenmiştir.

Olayın haksız fiilden kaynaklandığı gözetilerek, olay tarihinden itibaren faiz uygulanması icabeder. Mahkemenin bu kabule uygun bulunan faiz başlangıcı ile ilgili direnmesi doğrudur.

SONUÇ : Hükmün belirlenecek tazminat miktarına uygulanacak faizin başlangıç tarihi ile ilgili kısmına yönelik temyiz itirazının ise reddi ile faizin olay tarihinden itibaren hesaplanmasına. 21.6.1995 günü ilk görüşmede yeterli çoğunluk sağlanamadığından, 28.6.1995 günü yapılan ikinci görüşmede oyçokluğu ile karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 13.11.2003 E. 2003/7656 K. 2003/13404
HAKSIZ EYLEMLERDE FAİZ BAŞLANGICI

ÖZET : Haksız eylemden kaynaklanan tazminat davalarında, istem halinde olay tarihinden itibaren faize hükmedilmesi gerekir.

KARAR : 1-Dava, haksız eylem sonucu yaralanmadan kaynaklanan tazminat istemine ilişkindir. Mahkemece istem kısmen kabul edilmiş, karar davacı tarafından temyiz edilmiştir.

Davacı olay nedeniyle çalışmadığını belirterek uğradığı kazanç kaybının giderimini de istemiştir. Mahkemece kazanç kaybı ile ilgili dava bölümü ispatlanamadığından bu husustaki istem reddedilmiştir. Dosyadaki delillerden ve doktor bilirkişinin raporundan davacının olay nedeniyle onbeş gün çalışmadığı anlaşılmıştır. Şu durumda bu süre için davacının kazanç kaybına uğradığı sabittir. Başka delile gerek yoktur. Anılan yön gözetilmeden verilen karar usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

2-Davacı tazminata olay tarihinden faiz yürütülmesini istemiştir. Mahkemece dava tarihinden itibaren faize hükmedilmiştir. Olay haksız eylemden kaynaklanmaktadır ve alacak bu tarihten itibaren muaccel hale gelmiştir. İstem olay tarihinden itibaren faiz yürütülmesi biçiminde olduğundan dava tarihinden itibaren faize hükmedilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın gösterilen nedenlerle BOZULMASINA 13.11.2003 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ
T. 7.6.2005 E. 2004/8052 K. 2005/5861

FAZLAYA İLİŞKİN HAKLARIN SAKLI TUTULMASI
HAKSIZ FİİL NEDENİYLE TAZMİNAT
KISMİ DAVA, EK DAVA VE ISLAHLA ARTIRILAN ALACAĞI
OLAY TARİHİNDEN FAİZ İŞLETİLECEĞİ

ÖZET : Dava, fazlaya ilişkin haklar saklı tutularak açılmıştır. Davacı, kısmi davada saklı tuttuğu fazlaya ilişkin haklarını, ek bir dava açarak isteyebileceği gibi, dava konusunun artırılmasını önleyen HUMK'un 87/son cümlesinin Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmesi karşısında, aynı davada ıslah dilekçesi verip, harcını yatırmak suretiyle de talep edebilir. Kısmi davanın, dava konusunun dava edilmeyen bölümü için borçluyu temerrüde düşürmeyeceği kuşkusuzdur. Ne var ki, somut olayda uyumsuzluk, haksız eylemden kaynaklanmaktadır. Haksız eylem faili, ihtar ve ihbara gerek olmaksızın, zararın doğduğu anda, başka bir anlatımla haksız eylem tarihinden itibaren, zararın tamamı için temerrüde düşmüş sayılır. Dolayısıyla, zarar gören, gerek kısmi davaya, gerekse sonradan açtığı ek davaya veya ıslaha konu ettiği kısma ilişkin olarak haksız eylem tarihinden itibaren temerrüt faizi isteme hakkına sahiptir.

KARAR: 1- Dava, davalıların malik ve sürücüsü oldukları araçta yolcu olarak bulunan davacının meydana gelen kaza neticesinde maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. Yolcunun ölümüne neden olmak, esasen haksız eylem niteliğinde olup, haksız eylemlerde borçlunun temerrüde düşürülmesinin gerekmediği ve B.K.nun 98/2'nci madde hükmü uyarınca sözleşmeye aykırılık hallerinde de haksız eyleme ilişkin hükümlerin uygulama alanı bulabileceği de açıktır.

Dava, fazlaya ilişkin haklar saklı tutularak açılmıştır. Davacı, kısmi davada saklı tuttuğu fazlaya ilişkin haklarını, ek bir dava açarak isteyebileceği gibi, dava konusunun artırılmasını önleyen HUMK.nun 87/son cümlesinin Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmesi karşısında, aynı davada ıslah dilekçesi verip, harcını yatırmak suretiyle de talep edebilir. Kısmi davanın, dava konusunun dava edilmeyen bölümü için borçluyu temerrüde düşürmeyeceği kuşkusuzdur. Ne var ki, somut olayda uyumsuzluk, haksız eylemden kaynaklanmaktadır. Haksız eylem faili, ihtar ve ihbara gerek olmaksızın, zararın doğduğu anda, başka bir anlatımla haksız eylem tarihinden itibaren zararın tamamı için temerrüde düşmüş sayılır. Dolayısıyla, zarar gören, gerek kısmi davaya, gerekse sonradan açtığı ek davaya veya ıslaha konu ettiği kısma ilişkin olarak haksız eylem tarihinden itibaren temerrüt faizi isteme hakkına sahiptir.

O halde, mahkemece, ıslah edilen kısım itibariyle de istem gibi olay gününden itibaren temerrüt faizine hükmedilmesi gerekirken, arttırılan kısım için yazılı gerekçelerle ıslah tarihinden itibaren temerrüt faizi yürütülmesine karar verilmesi doğru görülmemiştir.

2- Davalı sigorta şirketi, hem otobüs zorunlu koltuk sigortacısı hem de zorunlu mali mesuliyet sigortacısıdır. Davacı dilekçesinde, davalı sigorta şirketine davadan önce müracaat yapıldığı belirtilmiştir. Mahkemece öncelikle davalı sigorta şirketine davadan önce müracaat olup olmadığının tespiti ile, Sigorta şirketinin temerrüdü açısından; trafik sigortasından yapılan ödemeler için KTK. 99. madde hükmü ve otobüs zorunlu koltuk sigortasından yapılan ödemeler için ise, poliçe genel şartları 17. madde hükmü dikkate alınmak suretiyle davalı sigorta şirketi yönünden faiz başlangıç tarihlerinin tespit edilip sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile kararın BOZULMASINA 07.06.2005 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ
T. 1.11.2004 E. 2004/1524 K. 2004/10622

HAKSIZ EYLEMLERDE FAİZ BAŞLANGICI
TEMERRÜDE DÜŞÜRMEİNİN GEREKMEMESİ
OLAY TARİHİNDEN FAİZ İŞLETİLECEĞİ

ÖZET : Dava, yolcu taşıma sözleşmesinden doğan maddi ve manevi tazminat alacağına ilişkindir. Taşıyıcı firmanın yolculuk başladıktan bir süre sonra kusuru olmaksızın yolcusunu otobüsten indirmesi şeklindeki kötü taşıma, haksız fiil niteliğindedir. Sözleşmeye aykırılık halinde de haksız fiile ilişkin hükümler uygulama alanı bulur. Haksız fiillerde borçlunun temerrüde düşürülmesi gerekmez. Mahkemece, hüküm altına alınacak olan tazminata olay tarihinden itibaren temerrüt faizi uygulanması gerekir.

KARAR : Dava, yolcu taşıma sözleşmesinden doğan maddi ve manevi tazminat alacağına ilişkindir. Mahkemece, maddi tazminat istemi tümden, manevi tazminat istemi ise kısmen kabul edilerek, davalıdan alınıp davacılarından H.'ye dava tarihinden itibaren temerrüt faiziyle birlikte verilmesine karar verilmiştir.

Davalı taşıyıcının somut olayda davacılarından H.'yi yolculuk başladıktan bir süre sonra bu davacının kusuru olmaksızın otobüsten indirmesi şeklinde yaptığı kötü taşıma esasen haksız eylem niteliğinde olup, haksız eylemlerde borçlunun temerrüde düşürülmesinin gerekmediği ve BK'nın 98/2. madde hükmü uyarınca da sözleşmeye aykırılık hallerinde de haksız eyleme ilişkin hükümlerin uygulama alanı bulabileceği de gözetilerek, istem gibi 12.9.2002 olan olay tarihinden itibaren temerrüt faizine hükmedilmek gerekirken, üstelik gerekçesi de açıklanmadan, dava tarihinden itibaren temerrüt faizine hükmedilmesi doğru olmamış, kararın bu nedenle davacılarından H. yararına bozulması gerekmiş ise de yapılan yanlışlığın düzeltilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden, kararın aşağıda yazılı olduğu şekilde düzeltilerek onanması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle, davacılar vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile kararın (HÜKÜM) bölümünün ilk bendinin 3. satırında yer alan "dava" kelimesinin hükümden çıkartılarak, yerine "12.9.2002 olan olay" ibaresinin eklenmesine ve hükmün düzeltilmiş bu şekliyle ONANMASINA 01.11.2004 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ
T. 7.6.2005 E. 2005/6886 K. 2005/6143

HAKSIZ EYLEM NEDENİYLE TAZMİNAT DAVASI
FAİZ BAŞLANGICININ OLAY TARİHİ OLMASI

ÖZET : Haksız fillerden doğan tazminat ve faiz borcu herhangi bir ihtara gerek kalmaksızın olay tarihinde doğar.

KARAR : Davacı vekili, davalı Yılmaz Aksoy adına kayıtlı ve idaresinde bulunan 37 AC 623 plakalı araç ile müvekkili kuruma ait davalılar murisi Emin Ciğerci idaresinde bulunan 37 DV 208 plakalı aracın çarpıştıklarını, kaza nedeniyle araçta meydana gelen 4.535.335.505 TL maddi zararın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı sigorta şirketinin poliçe limiti dahilinde davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece Yargıtay 19.Hukuk Dairesinin bozma ilamına uyulmasına karar verilerek yapılan yargılama sonunda, davanın Emin Ciğerci mirasçıları yönünden reddine, davalılar Hür Sigorta A.Ş ve Yılmaz Aksoy yönünden kısmen kabulüne, 1.500.000.000 TL tazminatın davalı sigorta şirketi yönünden poliçe limiti ile sınırlı olmak üzere müştereken ve müteselsilen tahsiline, sigorta şirketi tarafından yapılan ödemenin infaz aşamasında nazara alınmasına, davalı Yılmaz Aksoy yönünden olay tarihinden davalı sigorta şirketi yönünden dava tarihinden itibaren faiz yürütülmesine karar verilmiş; hüküm, davacı vekili ve davalı Hür Sigorta A.Ş vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Haksız fillerden doğan tazminat ve faiz borcu herhangi bir ihtara gerek kalmaksızın olay tarihinde doğar. Kalan 1.500.000.000 TL tazminatın olay tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte davalı Yılmaz Aksoy'dan tahsiline, Sigorta tarafından ödenen 500.000.000 liranın kaza tarihi ile dava tarihi arasındaki faizinden davalı Yılmaz Aksoy'un sorumlu tutulmasına, dava tarihi ile sigorta ödeme tarihi arasındaki faizden ise davalı Yılmaz Aksoy ve Hür Sigorta A.Ş'nin müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulmalarına karar vermek gerekirken yazılı olduğu biçimde yasaya aykırı hüküm kurulması doğru değildir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı ve davalı Hür Sigorta Şirketi vekillerinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün BOZULMASINA 07.06.2005 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 21.4.2004 E. 2003/15621 K. 2004/5242

ISLAHLA ARTIRILAN MİKTAR
OLAY TARİHİNDEN FAİZ İŞLETİLECEĞİ

ÖZET : Dava, trafik kazası sonucu yaralanma nedeni ile maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. Davacılar tarafından verilen ilk ve daha sonra ıslah olarak nitelendirilen dilekçede hüküm altına alınacak tazminatın olay tarihinden itibaren faizi ile birlikte tazminini istemişlerdir. Mahkeme ise daha önceden açılan davada istenen zarar için olay tarihinden, ıslah dilekçesi ile istenen tazminata ıslah talebi tarihinden itibaren faize hükmedilmiştir. Islah dilekçesi bir davadır. Nitekim davacılar tarafından harcı ödenmiş ve dilekçe karşı tarafa tebliğ edilmiştir. Islah dilekçesi ile istenen zarar da olay tarihi itibarıyla doğmuştur. Böylece davacılar bu tarihte zarar görmüşler ve aynı tarihte davalılar da temerrüde düşmüşlerdir. Bu durumda talep de gözetilerek ıslah dilekçesinde belirtilen zarara olay tarihinden itibaren faize hükmetmek gerekir.

KARAR : Dava, trafik kazası sonucu yaralanma nedeni ile maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. Mahkemece maddi tazminatın kısmen, manevi tazminatın aynen kabulüne karar verilmiş, karar davacılar tarafından temyiz edilmiştir.

Davacılar tarafından verilen ilk ve daha sonra ıslah olarak nitelendirilen dilekçede hüküm altına alınacak tazminatın olay tarihinden itibaren faizi ile birlikte tazminini istemişlerdir. Mahkeme ise daha önceden açılan davada istenen zarar için olay tarihinden, ıslah dilekçesi ile istenen tazminata ıslah talebi tarihinden itibaren faize hükmedilmiştir. Islah dilekçesi bir davadır. Nitekim davacılar tarafından harcı ödenmiş ve dilekçe karşı tarafa tebliğ edilmiştir. Islah dilekçesi ile istenen zarar da olay tarihi itibarıyla doğmuştur. Böylece davacılar bu tarihte zarar görmüşler ve aynı tarihte davalılar da temerrüde düşmüşlerdir. Bu durumda talep de gözetilerek 4.2.2003 tarihinde verilen ıslah dilekçesinde belirtilen zarara olay tarihi olan 18.4.1999 tarihinden itibaren faize hükmetmek gerekirken, ıslah dilekçesinin verildiği tarih itibarıyla karar verilmesi doğru değildir. Ne var ki bu husus yeniden yargılamayı gerektirmediğinden, kararın düzeltilerek onanması gerekmektedir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda açıklanan nedenlerle hükmün 2. bendinde yer alan ""ıslahın yapıldığı 4.2.2003"" tarihinin silinmesine, yerine ""olay tarihi olan 18.4.1999"" tarihinin yazılmasına, kararın düzeltilmiş bu biçiminin ONANMASINA 21.4.2004 gününde oybirliği ile karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 9.6.1997 E. 1997/1620 K. 1997/6445

HAKSIZ FİİL NEDENİYLE TAZMİNAT
FAİZ BAŞLANGIÇ TARİHİ

ÖZET : Ceza dosyasında mevcut inceleme tutanağından son keşif (suç) tarihinin Mayıs 1989 ayı olduğu anlaşılmaktadır. Davacının talebi ve eylemin niteliği nazara alındığında olay tarihinden itibaren faiz yürütülmesi gerekirken, mahkemece dava tarihinden faize hükmolunması doğru değildir.

KARAR : Dava, haksız eylem nedeniyle tazminat istemine ilişkin olup, olay tarihinden itibaren faiz yürütülmesi talep edilmiştir. Ceza dosyasında mevcut inceleme tutanağından son keşif (suç) tarihinin Mayıs 1989 ayı olduğu anlaşılmaktadır. Davacının talebi ve eylemin niteliği nazara alındığında olay tarihinden itibaren faiz yürütülmesi gerekirken, mahkemece dava tarihinden faize hükmolunması doğru değildir. Ne var ki yanılmanın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden HUMK.nun 438. maddesi uyarınca karar düzeltilerek onanmalıdır.

SONUÇ : Yukarda gösterilen nedenle temyiz olunan kararın hüküm fıkrasının birinci bendinde yazılı "dava tarihi olan 29.11.1993" sözcüklerinin silinerek yerine "olay tarihi olan 31.5.1989" yazılmasına; davacının öteki ve davalının tüm temyiz itirazlarının ilk bentteki nedenlerle reddiyle kararın düzeltilmiş bu biçiminin ONANMASINA 9.6.1997 gününde oyçokluğuyla karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 6.10.2006 E. 2005/11538 K. 2006/10482

DESTEKTEN YOKSUN KALMA TAZMİNATI
ASIL VE BİRLEŞEN DAVADA
HAKSIZ EYLEM TARİHİNDEN FAİZE HÜKMEDİLECEĞİ

ÖZET : Dava, trafik kazası sonucu desteğin ölümü nedeniyle maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. Davacıların haksız eylem tarihinden itibaren faiz isteminde bulunmuş olmalarına rağmen, mahkemece bu yönün gözetilmeyerek hüküm altına alınan maddi tazminatlar için dava tarihinden itibaren faize hükmedilmesi yanlış ise de, yanılının giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden karar düzeltilerek onanmalıdır.

KARAR : Dava, trafik kazası sonucu desteğin ölümü nedeniyle maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. Bilirkişi raporu ile hesaplanan davacıların destekten yoksun kalma zararlarının istemden fazla olması nedeniyle bakiye kalan kısmın birleşen dava ile olay tarihinden itibaren faizi ile birlikte ödetilmesi istenmiştir.

Mahkemece asıl dava ve birleşen dava yönünden maddi tazminat istemlerinin aynen kabulü ile dava tarihinden itibaren faiz yürütülmesine, manevi tazminat isteminin kısmen kabulü ile dava tarihinden itibaren faiz yürütülmesine karar verilmiştir. Karar, davacılar tarafından temyiz edilmiştir.

Davacılar, davalıların haksız eylemleri sonucu uğradıkları zarar karşılığı olarak istedikleri tazminatın olay tarihinden itibaren faizi ile birlikte ödetilmesini hem asıl davada hem de birleşen davada istemişlerdir. Mahkemece, asıl davada dava tarihi olan 16.02.2002 tarihinden itibaren, birleşen davada ise birleşen dava tarihi olan 05.08.2004 tarihinden geçerli olmak üzere hükmedilen tazminatlara yasal faiz yürütülmüştür.

Zararlandırıcı eylem, 02.10.2000 günü meydana gelmiş olup davacıların bu tarihten itibaren faiz isteme haklarının bulunduğu anlaşılmaktadır. Davacıların haksız eylem tarihinden itibaren faiz isteminde bulunmuş olmalarına rağmen, mahkemece bu yönün gözetilmeyerek hüküm altına alınan maddi tazminatlar için dava tarihinden itibaren faize hükmedilmesi yanlış ise de, yanılının giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden HUMK'nın 438. maddesi uyarınca karar düzeltilerek onanmalıdır.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda açıklanan nedenle hüküm fıkrasının 1. paragrafındaki "dava", 3. paragrafındaki "birleşen dosya dava tarihi 5/8/2004" sözcüklerinin çıkarılarak yerlerine "olay tarihi 2/10/2000" sözcük dizisinin yazılmasına, diğer temyiz itirazlarının ilk bentte açıklanan nedenle reddi ile kararın düzeltilmiş bu biçimi ile ONANMASINA 06.10.2006 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ
T. 24.1.2005 E. 2004/3827 K. 2005/130

ZORUNLU MALİ SORUMLULUK SİGORTASI
RİZİKONUN BİLGİ VE BELGELERLE İHBAR EDİLMESİ
SİGORTACININ TEMERRÜDÜ
ISLAHLA ARTIRILAN MİKTARA OLAY TARİHİNDEN FAİZ YÜRÜTÜLECEĞİ

ÖZET : 2918 sayılı KTK.nun 99/1 nci madde hükmü ile Zorunlu Mali Sorumluluk Sigorta Poliçesi Genel Şartları'nın 12 nci madde hükmü uyarınca rizikonun, bilgi ve belgeleri ile birlikte sigortacıya ihbar edildiği tarihten itibaren 8 iş günü içinde sigortanın tazminatı ödeme yükümlülüğü bulunmakta, bu sürenin sonunda ödememe halinde temerrüt gerçekleşmektedir.

Somut olayda, asıl dava dilekçesinde, davalılardan sigorta şirketine belgeler ile davacının başvurduğu ileri sürülmüş olup, dava ve ıslah dilekçesinde, olay tarihinden itibaren temerrüt faizi istenmiştir. Bu davalının, her iki dilekçede, dava edilen zarar miktarının tamamı için, bu hükümler çerçevesinde tespit edilecek aynı tarihte temerrüde düştüğünün kabulü gerekir.

KARAR : Davacı Salim Doğanalp vekili, asıl davada, davalıların maliki, sürücüsü ve trafik sigortacısı oldukları aracın içinde yolcu olarak bulunan müvekkilinin 18.01.1999 günü meydana gelen kazada yaralanıp, sakat kaldığını ileri sürerek, şimdilik 3.000.000.000 TL, ıslah dilekçesi ile de 9.000.000.000 lira daha sürekli işgörmezlik tazminatının tüm davalılardan, tüm talepler için olay tarihinden itibaren temerrüt faiziyle birlikte tahsilini talep ve dava etmiştir. Davalı Ses Tur A.Ş. vekili, asıl davanın reddini istemiştir. Diğer davalılar, asıl davaya yanıt vermemişlerdir.

Birleşen davada davacılar Bekir ve Hatın Doğanalp vekili, aynı kazada müvekkillerinin kızı Neriman'ın öldüğünü ileri sürerek, şimdilik Bekir için 1.000.000.000 TL. Hasan için 2.000.000.000 lira destek tazminatının tüm davalılardan toplam 1.000.000.000 lira da manevi tazminatın sigorta hariç diğer davalılardan olay tarihinden itibaren temerrüt faiziyle birlikte tahsilini talep ve dava etmiştir. Davalı sigorta vekili ile Cemal, birleşen davanın reddini istemiştir. Diğer davalı, birleşen davaya yanıt vermemiştir.

Mahkemece, dosya kapsamına ve benimsenen bilirkişi raporuna göre, asıl davanın maddi tazminat bakımından tamamen, manevi tazminat bakımından kısmen kabulüne, birleşen davanın davalılardan sigorta bakımından maddi tazminat yönünden reddine, diğer davalılar bakımından maddi ve manevi tazminat istemlerinin kabulüne karar verilmiştir. Kararı, asıl davada davalılardan sigorta vekili temyiz etmiştir.

Asıl dava, davalılardan sigorta bakımından sürekli işgörmezlik tazminat alacağına ilişkindir. 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun 96 ncı maddesine göre, zarar görenlerin tazminat alacakları, sigorta sözleşmesinde öngörülen sigorta tutarından fazla ise zarar görenlerden her birinin sigortacıya karşı yöneltebileceği tazminat talebi, sigorta tutarının tazminat alacakları toplamına olan oranına göre indirime tabi tutulur.

Davalılardan sigorta şirketi vekili, 19.6.2001 havale tarihli dilekçesinde olaydan itibaren iki yıllık süre içerisinde dava dışı zarar görenlerden dördünün daha müvekkili şirkete dava yolu ile başvurduğunu savunmuş, buna ilişkin yazılı delillerini de ibraz etmiştir. Dosya içerisindeki trafik kazası tespit tutanağında bu davalının trafik sigortacısı olduğu aracın asıl davacıdan başka kişilerin de yaralanmasına neden olduğu belirtildiğine göre, mahkemece, açıklanan savunma üzerinde durularak, olayda garameten paylaşım koşullarının bulunup bulunmadığının saptanması, sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, bu yönden eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiştir.

Öte yandan, dosyada mevcut ZMSS. poliçesine göre, sürekli sakatlık teminatı kişi başına 3.000.000.000 lira olup, bu meblağ asıl davanın dilekçesine konu edilmiştir. Daha

sonra ek dava niteliğindeki ıslah dilekçesi ile bu meblağ, davalılardan sigorta için de 9.000.000.000 lira daha eklenerek arttırılmış olup, arttırılan bölüme ilişkin istemin, bu davalı bakımından reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesisi doğru olmamıştır.

Diğer yandan, 2918 sayılı KTK.nun 99/1 nci madde hükmü ile Zorunlu Mali Sorumluluk Sigorta Poliçesi Genel Şartları'nın 12 nci madde hükmü uyarınca rizikonun, bilgi ve belgeleri ile birlikte sigortacıya ihbar edildiği tarihten itibaren 8 iş günü içinde sigortanın tazminatı ödeme yükümlülüğü bulunmakta, bu sürenin sonunda ödememe halinde temerrüt gerçekleşmektedir.

Somut olayda, asıl dava dilekçesinde, davalılardan sigorta şirketine belgeler ile davacının başvurduğu ileri sürülmüş olup, dava ve ıslah dilekçesinde, olay tarihinden itibaren temerrüt faizi istenmiştir. Bu davalının, her iki dilekçede, dava edilen zarar miktarının tamamı için, bu hükümler çerçevesinde tespit edilecek aynı tarihte temerrüde düştüğünün kabulü gerekir. Mümeyyiz davalı vekilinin ıslah ile arttırılan bölüm için ıslah tarihinin, temerrüt faizine başlangıç alınması gerektiğine ilişkin temyiz itirazında isabet bulunmamaktadır. Dairemizin yerleşik uygulaması bu yöndedir. Bu itibarla, bu davalı bakımından temerrüt faizinin başlangıcı bu açıklamalara göre belirlenmek gerekirken, bu tür davalarda ancak, sürücü ve malik olan diğer davalılar bakımından uygulama yeri olan olay tarihinin, bu davalı için de temerrüt faizine başlangıç alınması kabul şekli bakımından doğru bulunmamıştır.

SONUÇ : Yukarda açıklanan nedenlerle, asıl davada davalılardan sigorta şirketi vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile asıl davada verilen kararın, bu davalı yararına BOZULMASINA 24.01.2005 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU
T. 30.11.2005 E. 2005/4-643 K. 2005/675

HAKSIZ FİİLLERDE FAİZ BAŞLANGIÇ TARİHİ
ZARARIN GİDERİMİNE YÖNELİK HARCAMA
İLERİ BİR TARİHTE HARCAMA YAPILMIŞ OLSA DAHI
FAİZİN OLAY TARİHİNDEN İŞLETİLECEĞİ

ÖZET : Haksız fiilde zarar olay anında oluşur. Hal böyle olunca hesaplanan tüm giderlere olay tarihinden itibaren faiz yürütülmesi gerekir. Zararın giderimine yönelik harcamanın ilerdeki bir tarihte yapılmış olması, haksız fiilde olay tarihinden itibaren faiz yürütülmesi kuralını etkilemez.

DAVA : Taraflar arasındaki "Tazminat" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Kadıköy 20. Asliye Hukuk Mahkemesince davanın kısmen kabulüne dair verilen 8.5.2003 gün ve 1998/522-2003/583 sayılı kararın incelenmesi davalılar vekili tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 25.3.2004 gün ve 10520-3829 sayılı ilamıyla;

(... 1- Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı kanıtlarla yasaya uygun gerektirici nedenlere, özellikle delillerin değerlendirilmesinde bir isabetsizlik görülmemesine göre aşağıdaki bentlerin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları reddedilmelidir.

2- Davalıların diğer temyiz itirazlarına gelince; dava, trafik kazası nedeniyle uğranılan zararın tazmini istemine ilişkindir. Yerel mahkemece dava kısmen kabul edilmiş, karar davalılar tarafından temyiz edilmiştir.

Davacı taraf kafada çökme kırığı oluşması nedeniyle ilerde olabilecek ameliyat ve tedavi giderlerini de içeren maddi tazminat kaleminden oluşan zararının da hüküm altına alınmasını istemiştir. Davalılar ise bir kısım tedavi giderlerinin kendilerince karşılandığını ileri sürmüşler, bilirkişi incelemesine itirazla birlikte iki adet çekle davacı tarafa ödeme yaptıklarını belirterek bu iddialarını yinelemişlerdir.

Davalıların bu savunmalarına dayanarak yaptıkları ödemelerle ilgili çeklerin belirtilmesi savunmayı genişletme olarak düşünülemez. Şu durumda mahkemece yapılacak iş, mevcut yaralanmadan dolayı tedavi giderinin ne miktarda olabileceğini hesaplattırdıktan sonra, davalılarca yapılan ödemelerin gözardı edilmesi usul ve yasaya aykırı olduğundan kararın bozulması gerekmiştir.

3- Yargılama ile küçüğün ilerde yapılması gerekli ameliyat nedeniyle 1 Temmuz 2002 tarihli "B grubu Ameliyat Fiyatı" listesine göre yapacağı ameliyat giderinden oluşan zararı belirlenmiş olup, bu kalem isteme henüz harcama yapılmadan olay tarihinden itibaren faiz yürütüldüğü gibi, davacının diğer faturalı harcamalarına da harcama tarihlerine bakılmaksızın olay tarihinden itibaren faiz yürütülmesi doğru değildir. Ameliyat ve tedavi giderlerinin daha sonra yapılacağı ve yapıldığı gözönüne alındığında bu kalem istemlerden ameliyat giderinin hesaplandığı tarife tarihinden diğer faturalı harcamaların fatura tarihinden itibaren yasal faizi hüküm altına alınması gerekirken, bu kalem istemlere olay tarihinden faiz yürütülmesi de bozma nedeni sayılmıştır...) gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda; mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulu'nca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

KARAR : A-DAVACININ İSTEMİNİN ÖZETİ:

Davalı S'nin kullandığı araçla davacı K'ye çarptığı ve ağır derecede yaralanmasına neden olduğunu, olayda davalının asli ve tam kusurlu olduğunu, bu kaza sonucu kafa kemiğinde çökme olup bu nedenle psikolojik travma geçirdiğini ileri sürerek 3.000.000.000 TL. Maddi 1.500.000.000 TL manevi tazminata karar verilmesini talep etmiştir.

B- DAVALININ CEVABININ ÖZETİ:

Meydana gelen kazada davacının da kusurlu bulunduğunu, davanın haksız olduğunu ileri sürerek davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

C- YEREL MAHKEME KARARININ ÖZETİ

Yerel mahkemece; davalının meydana gelen kazada 8/8 oranında kusurlu olduğunun alınan raporla saptandığı, ceza dosyasında ise davalının mahkum edildiği, alınan bilirkişi raporuna göre maddi zararının tespit edildiği belirtilerek, 1.882.752.537 TL maddi ve 1.500.000.000 TL manevi tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmiştir.

D- TEMYİZ EVRESİ VE DİRENME:

Hüküm davalılar tarafından temyiz edilmiş ve Özel Dairece yukarıya aynen alınan gerekçelerle bozulmuştur.

Yerel Mahkeme; faizin başlangıç tarihinin olay tarihi olması gerektiği gerekçesi ile bozma kararının bu bölümüne direnmiştir.

E- UYUŞMAZLIK:

Haksız eylemde faizin başlangıç tarihinin masrafın yapıldığı tarih mi, yoksa olay tarihi mi olması gerektiği noktasında toplanmaktadır.

F- GEREKÇE:

Hemen belirtilmelidir ki, zarar verici olay neticesinde hak konusu varlıkta olumsuz yönde bir değişiklik meydana gelmektedir. Bu durum aynı zamanda hak sahibinin malvarlığında azalmaya yol açmaktadır. Örneğin; antik bir vazo kırıldığında, vazo sahibinin malvarlığı vazonun değeri kadar azalmıştır. Fakat aynı anda vazonun değeri miktarında bir tazminat alacağı doğmuş ve malvarlığında meydana gelen eksilmenin yerini almıştır. Bu itibarla zararın tespitinde esas alınacak an, tazminat alacağının doğduğu yani hak konusu varlıkta değişikliğin meydana geldiği an olmalıdır.

İsviçre Federal Mahkemesi de malvarlığının şimdiki durumu ile zarar verici olay meydana gelmeseydi içinde bulunacak olduğu durum arasında farkın zararı meydana getireceğini açıklamaktadır (BGE 116 II 444; 115 II 481; 104 II 199; 97 II 176; 87 II 291 (=Pra. 51. Nr. 29) 64 II 138; Aynı yönde Merz. H. Schweizerisches Privatrecht, Sechster Band: Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Erster Teilband, Basel und Frankfurt am Main 1984. Ofinger K/Stark E.W 2, N.9; Oğuzman MK/Öz MT Borçlar Hukuku Genel Hükümler İstanbul 1995 s. 528, 529, 546; Tekinay SS/Akman S/Burcuoglu H/Altop A., Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 7. Baskı, İstanbul 1993 s. 602; Tandağan H. Türk Mesuliyet Hukuku, Akit Dışı ve Akdi Mesuliyet Ankara 1961 s. 265)

Temerrüt faizi en erken borcun muaccel olduğu andan itibaren işlemeye başlar. Tazminat borçlarında borcun muaccel olduğu an, genellikle zarar verici olayın meydana geldiği andır. (BGE 81 II 519) Zarar henüz doğmamış olsa bile, gelecekte gerçekleşmesi beklenen zararlar için tazminat alacağı doğar ve bu alacaklar, zararın doğacağı belli olmasından itibaren muaccel hale gelir. Dolayısıyla tazminat borçlarında temerrüt faizi en erken zarar verici olayın meydana geldiği veya zararın doğacağı tahmin edildiği andan itibaren işlemeye başlar.

Tazminat, malvarlığında oluşan eksilmeden borçlunun sorumlu olduğu tutardır. Bu tutar genellikle olay tarihindeki yahut özellikle insan zararlarının olay tarihine döndürülmüş değeri ifade eder. Ne var ki, bu tazminatın ödenmesinin olay tarihinde yapılmaması nedeniyle olay tarihi ile ödeme tarihi arasındaki zamanda bu alaktan mahrum kalınması nedeniyle bir ek zarar oluşmaktadır. İşte bu ek zarar faizle karşılanmaya çalışılmaktadır. Haksız eylemlerde temerrüt olay anında olduğundan, temerrüdün oluşması için ayrıca ihtara gerek yoktur.

"Müşterek hukukun "Gasp eden daima temerrüt halindedir" prensibi gereğince, bir şeyi iadeye veya haksız bir fiil sebebiyle zarar ve ziyan ödemeye mecbur olan kimse hakkında, hukukun umumi prensiplerine göre mütemerrit bir borçlu gibi muamele yapılacaktır. Borçlu haksız fiilin işlenmesinden itibaren zararın faizinden sorumlu olur" (Tuhr Av. Borçlar Hukukunun Umumi Kısmı. Cevat Edege Tercümesi. Yargıtay Yayınları, Ankara 1983 s. 611, Fevzioglu, NF Borçlar Hukuku Genel Hükümler İstanbul 1977 c.2 s.232 vd)

Bu ilkelerin ışığında somut olaya bakıldığında; S'nin kullandığı araçla davacı K'ye 24.07.1996 tarihinde çarptığı. bu kaza neticesinde 45 gün mutad iştigaline engel olacak ve uzuv tatili

olarak nitelikte yaralandığı, davacının bu olay nedeni ile 29.7.1996 ila 13.4.2001 tarihleri arasında çeşitli hastanelerde tedavi gördüğü ve toplam 857.852.537 TL masraf yaptığı. bununla birlikte davacının kafatasında mevcut olan defektin doldurulması için ameliyat yapılması gerektiği, 1.7.2002 tarihli fiyat çizelgesine göre ameliyat giderinin 1.025.000.000 TL alacağına belirlendiği anlaşılmaktadır.

Meydana gelen kaza anında zarar oluştuğundan ve tarihte davalı temerrüde düştüğünden. haksız eyleme maruz kalan kişinin daha sonra tedavi ettirilmesi ve harcamanın tedavi zamanında yapılması, zararın tedavi anında oluştuğu anlamına gelmez. Zarar olay anında oluşmuştur. Hal böyle olunca hesaplanan tüm giderlere olay tarihinden itibaren faiz yürütülmesi gerektiği yönünde mahkeme kararı doğru olup onanması gerekir.

Bununla birlikte yerel mahkemenin davalılar tarafından çek karşılığı yapıldığı bildirilen ödemenin araştırılarak, bulunacak miktarın zarardan mahsup edilmesi gerektiği yönündeki Özel Daire bozma ilamına uyduğu. araştırma yaptığı ve yeni bir hüküm kurduğu anlaşılmaktadır. İşte kurulan bu yeni hükme yönelik davalılar vekilinin temyiz itirazlarının Özel Dairece incelenmesi gerekir.

SONUÇ : 1- Haksız eylem nedeniyle yapılan masraflara uygulanacak faizin başlangıç tarih ile ilgili olarak davalılar vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile direnme kararının yukarıda açıklanan nedenlerle ONANMASINA ve aşağıdaki dökümü yazılı (136.98) TIL bakiye temyiz ilam harcının temyiz edenden alınmasına oyçokluğu ile. ikinci görüşmede.

2-Davalılarca yapılan ödeme iddiası üzerine Özel Daire bozma ilamına uyularak yapılan araştırma sonucu kurulan bölüme ilişkin davalılar vekilinin temyiz itirazlarının incelenmesi için dosyanın Yargıtay 4. Hukuk Dairesine gönderilmesine oybirliği ile 30.11.2005 gününde karar verildi.

KARŞI OY :

Uyuşmazlık haksız fiil tarihten çok sonraki tarihte yapılması düşünülen ameliyat masrafı ile diğer faturalı harcamaların faiz başlangıcının olay tarihinden mi? Yoksa fatura/ihtimali ameliyat değerle (inin hesap edildiği tarihten mi? Başlayacağı noktada toplanmaktadır.

Hukukumuzda insana verilen zararlardan dolayı iki temel zarar türü vardır. Birincisi maddi zarar, ikincisi ise manevi zarardır. Maddi zarar kendi içerisinde ikiye ayrılır. İlki tedavi masrafları, ikincisi çalışma gücünün azalmasından doğan zarardır (BK m. 46). Dolayısı ile maddi tazminatla-manevi tazminat masraflarla, çalışma gücünün açılmasından doğan zarar kalemleri farklı amaca hizmet ederler.

Tedavi giderleri, sağlık durumunun düzelmesi ve iyileşmesi için gerekli muayene, tahlil, teşhis, tedavi, hastane, ilaç, bakım vs... içerir.

Çalışma gücünün kaybından doğan zarar ise kişinin çalışma gücünden doğan kaybın olumsuz ekonomik sonuçlarıdır.

Manevi zararlar, zarar görenin kişilik değerlerindeki azalmadır. (BK m. 49)

İşte bu zararların giderimi tazminat yolu ile sağlanır (kategorik ayrımlar ve ayrıntılı bilgi için bkz TANDOGAN Haluk, Türk Mesuliyet Hukuku, Ankara 1961. s. 283 vd; EREN Fikret, Borçlar Hukuku C.1, R6, Ankara 1998, s.739 vd; DESCHENAUX Henri/TERCIER Pierre, Sorumluluk Hukuku, (Çev. Salim ÖZDEMİR. Ankara 1983. s. 187 vd)

Faiz, tazminatın bir parçasıdır. Amaç, tazminat borcu doğduğu anda zarar telafi edilmiş olsaydı, zarar gören şimdi hangi durumda olacak idi ise, o durumun yaratılmasıdır (NOMER N. Haluk, Haksız Fiil Sorumluluğunda Maddi Tazminatın Belirlenmesi, Doktora Tezi, İstanbul 1996, s. 215 ve aynı sayfanın 1 ve 2 nolu dipnotunda yer alan Keller/Gabi-Bulliger, Brelim, Merz gibi yazarlar ve eserleri).

Uyuşmazlıkta yeri olmamasına rağmen çalışma gücünden doğan zararların dönemsel zararlar olduğu, çekilen acı ve üzüntülerin manevi zararlar olduğunu göz önünde tutmak gerekir.

Tedavi giderleri nedeni ile yapılan masrafların, giderlerin yapıldığı andan itibaren faiz başlatılır (Bkz DESCHENÜUX/TERCIER, s. 182), faturalar için başlangıç noktası, bunların düzenlendiği andır (Bkz. DESCHENAUX/TERCIER, s. 183 ve bu düşüncüyü paylaşan ATF 82/1956 II 25-Jdt 1956 i 324; ATF 196987 jdt 1971 i 432)

Önemli olan tedavinin yapılacağı veya yapıldığı an, o tarihteki değerlerdir. Aksi halde tazminat sınırları aşılmış ve zarar veren yönünden bir fakirleşme, zarar gören açısından bir zenginleşme söz konusu olacaktır.

Örneğin, enflasyonun % 10 olduğu bir ülkede 100 birimlik bir ameliyat sene sonunda 110 birime ulaşır. Ameliyat sene başında yapılsa faiz 100 birimden başlayacak, sene sonunda zarar görenin eline 110 birim geçecektir. Eğer zararı sene sonundaki değerden alırsak, faiz yıl sonundaki 110 birimden başlayacaktır. Her iki sonuçta değişmez. Ancak sene sonundaki 110 birime tekrar sene başındaki tarihten itibaren % 10 faiz işletilirse 111.1 gibi bir sonuç çıkar. İşte bu aradaki 1,1 birimlik fark, zenginleşme sonucunu doğurur. Çoğunluk görüşünün vardığı sonuç da budur. Çünkü olay 1999 yılında meydana gelmiş, ameliyat giderleri 2002 yılında belirlenmiş, faiz olay tarihinden başlatılmıştır.

Zarar görenin çektiği acı ve üzüntünün karşılığı maddi zarar olmadığı gibi, faizin her türlü haksız fiillerde olay tarihinden başlayacağına dair bir tazminat prensibi de yoktur. Zarar ve tazminat farklı kavramlardır. Avrupa Birliği ülkelerinde faiz hüküm tarihi, dava tarihi gibi çeşitli tarihlerde başlar (Ayrıntı için bkz. Mc Intasch, David/Holmes/Majorie. Personel Injury Awards in Ec Countries, Lloyd's of London Pres' Ldt Davies Arnold Cooper 1990, s. 15)

Sadece sorumluluk ve tazminat hukuku tekniklerine yaklaşım biçimine özgü olarak çoğunluk görüşüne katılamıyorum.

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ
T. 2.6.2003 E. 2003/16 K. 2003/5770

SİGORTA BEDELİNİ ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ
SİGORTACININ TEMERRÜDÜ – FAİZ BAŞLANGICI
ÖNCEDEN BAŞVURU YAPILMAMIŞSA, DAVA TARİHİNDE
TEMERRÜDE DÜŞMÜŞ OLACAĞI

ÖZET : Sigortacı yönünden sigorta bedelini ödeme yükümlüğü kendisine tazminat ödenmesi için gerekli ihbar yapıp, belgenin ibrazından itibaren 8 iş gününden sonra başlar.

Önceden başvuruda bulunulmamışsa, alacağın dava tarihinde muaccel hale geleceğinin kabulü gerekir.

KARAR : Davacı vekili, davalı sigorta şirketine zorunlu mali sorumluluk sigortası ile sigortalı aracın müvekkili şirkete ait tesislere verdiği zararın tahsilini istemiştir. Diğer davalının Trafik Sigortacısı olan davalı K... Allianz Sigorta A.Ş'nin temerrüdü 2918 Sayılı Yasa'nın 98 ve 99.maddesine göre belirlemek gerekir. 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 99/1.maddesinde "sigortacının, kendisine tazminat ödenmesi için gerekli ihbar yapıp, belgenin ibrazından itibaren 8 iş günü içinde ödeme yapacağı" hükme bağlanmıştır. Diğer bir deyişle, davalı sigortacı yönünden sigorta bedelini ödeme yükümlüğü ancak bu tarihte, böyle bir başvuru olmadığı takdirde ise dava tarihinde muaccel hale gelmektedir. Bu durumda mahkemece, davalı sigorta şirketinin temerrüt tarihi belirlenerek, bu tarih ile kısmi ödeme yapıldığı tarih arasında kalan dönem için faiz hesabı yapılması bulunan meblağın,eksik ödeme tutarı ile toplanması suretiyle ortaya çıkan miktarın hüküm altına alınması gerekirken, hiçbir inceleme yapılmadan talebin olduğu gibi hüküm altına alınması hatalı olmuş ve kararın açıklanan nedenle davalı sigorta yararına bozulması gerekmiştir.

YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ
T. 28.10.2010 E. 2010/96 K. 2010/9013

DESTEKTEN YOKSUN KALMA TAZMİNATI
SİGORTACI YÖNÜNDEN FAİZ BAŞLANGICI

ÖZET: ZMMS (Trafik) Sigortasını yapan sigortacıya veya Güvence Hesabına önceden başvurulmamışsa, ıslah tarihinden değil, dava tarihinden başlayarak faize hükmedilmelidir.

Dava, trafik kazasından kaynaklanan destekten yoksun kalma tazminatı istemine ilişkindir. Ölüm neticesi olarak diğer kimseler müteveffanın yardımından mahrum kaldıkları takdirde, onların bu zararını da tazmin etmek lazım gelir. Davadan önce bir başvuru yoksa dava tarihinde temerrüdün olduğu kabul edilir. Asıl dava ile talep edilen tazminat miktarlarına davalıların temerrüt tarihi olarak kabul edilen tarihlerden, ıslah ile artırılan kısım için ise ıslah tarihinden itibaren faize hükmedildiği anlaşılmaktadır. Bu itibarla, mahkemece davalıların ıslah edilen bölüm bakımından temerrüde düştüğü kabul edilen tarihten itibaren faize hükmedilmek gerekir.

Zorunlu mali sorumluluk sigortası bulunmayan aracın kamyonet oluşu dikkate alınarak davalı güvence hesabı yönünden avans faize hükmedilmesi gerekir.

KARAR : 1-Dosya içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davalı Güvence Hesabı vekilinin tüm, davacılar vekilinin ise aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan sair temyiz itirazlarının reddine karar vermek gerekmiştir.

2- Dava, trafik kazasından kaynaklanan destekten yoksun kalma tazminatı istemine ilişkindir. BK nun 45/2 maddesi gereği, ölüm neticesi olarak diğer kimseler müteveffanın yardımından mahrum kaldıkları takdirde, onların bu zararını da tazmin etmek lazım gelir. Dosyada mevcut öğrenci belgesinden, 1989 doğumlu davacı çocuk U.Ö. ın Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği Bölümü 2.sınıf öğrencisi olduğu anlaşılmıştır. Aktüerya bilirkişisinin, adı geçen davacının üniversite öğrencisi olduğunu ve 25 yaşına kadar destek alması gerektiğini dikkate almadan 18 yaşına kadar olan dönem için 1 yıllık destek zararı hesaplamış olması ve Mahkemece de bu raporun hükme esas alınarak yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiştir. Mahkemece yapılacak iş anılar ilkeler doğrultusunda ek rapor olarak sonucuna göre karar vermektir.

3- Somut olayda uyuşmazlık, haksız eylemden kaynaklanmaktadır. Haksız eylem faili, ihtar ve ihbara gerek olmaksızın, zararın doğduğu anda, başka bir anlatımla haksız eylem tarihinden itibaren zararın tamamı için temerrüde düşmüş sayılır. Dolayısıyla, zarar gören, gerek kısmi davaya, gerekse sonradan açtığı ek davaya veya ıslaha konu ettiği kısma ilişkin olarak haksız eylem tarihinden itibaren temerrüt faizi isteme hakkına sahiptir. Ancak, trafik kazaları esas itibariyle haksız eylem sayılan hallerden olmakla birlikte ZMSS yi yapan sigortacı bakımından temerrüdün bu tarihte oluştuğunun kabulü mümkün değildir. Zira, sigortacı ve güvence hesabının temerrüt tarihi KTK.nın 98/1. maddesi ile güvence hesabı yönetmeliğinin 14. ve 15. maddesi hükümlerine göre belirlenir. Davadan önce bir başvuru yoksa dava tarihinde temerrüde düşmüş sayılırlar. Mahkemece asıl dava ile talep edilen tazminat miktarlarına davalıların temerrüt tarihi olarak kabul edilen tarihlerden, ıslah ile artırılan kısım için ise ıslah tarihinden itibaren faize hükmedildiği anlaşılmaktadır. Bu itibarla, mahkemece davalıların ıslah edilen bölüm bakımından temerrüde düştüğü kabul edilen tarihten itibaren faize hükmedilmek gerekirken, ıslah edilen bölüm bakımından ıslah tarihinden itibaren faize hükmedilmesi doğru olmamış ve hükmün bu nedenle de bozulması gerekmiştir.

4- Zorunlu mali sorumluluk sigortası bulunmayan aracın kamyonet oluğu dikkate alınarak davalı güvence hesabı yönünden avans faize hükmedilmesi gerekirken yazılı Şekilde yasal faize hükmedilmesi isabetli değildir.

SONUÇ : Yukarıda 1 numaralı bentte açıklanan nedenlerle davalı Güvence Hesabı vekilinin tüm, davacılar vekilinin sair temyiz itirazlarının reddine, 2, 3 ve 4 numaralı bentte açıklanan nedenlerle davacılar vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün BOZULMASINA 28.10.2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.

www.TazminatHukuku.com

YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ
T. 28.10.2010 E. 2010/96 K. 2010/9013

DESTEKTEN YOKSUN KALMA TAZMİNATI
SİGORTACI YÖNÜNDEN FAİZ BAŞLANGICI

ÖZET: ZMMS (Trafik) Sigortasını yapan sigortacıya veya Güvence Hesabına önceden başvurulmamışsa, ıslah tarihinden değil, dava tarihinden başlayarak faize hükmedilmelidir.

Dava, trafik kazasından kaynaklanan destekten yoksun kalma tazminatı istemine ilişkindir. Ölüm neticesi olarak diğer kimseler müteveffanın yardımından mahrum kaldıkları takdirde, onların bu zararını da tazmin etmek lazım gelir. Davadan önce bir başvuru yoksa dava tarihinde temerrüdün olduğu kabul edilir. Asıl dava ile talep edilen tazminat miktarlarına davalıların temerrüt tarihi olarak kabul edilen tarihlerden, ıslah ile artırılan kısım için ise ıslah tarihinden itibaren faize hükmedildiği anlaşılmaktadır. Bu itibarla, mahkemece davalıların ıslah edilen bölüm bakımından temerrüde düştüğü kabul edilen tarihten itibaren faize hükmedilmek gerekir.

Zorunlu mali sorumluluk sigortası bulunmayan aracın kamyonet oluşu dikkate alınarak davalı güvence hesabı yönünden avans faize hükmedilmesi gerekir.

KARAR : 1-Dosya içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davalı Güvence Hesabı vekilinin tüm, davacılar vekilinin ise aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan sair temyiz itirazlarının reddine karar vermek gerekmiştir.

2- Dava, trafik kazasından kaynaklanan destekten yoksun kalma tazminatı istemine ilişkindir. BK nun 45/2 maddesi gereği, ölüm neticesi olarak diğer kimseler müteveffanın yardımından mahrum kaldıkları takdirde, onların bu zararını da tazmin etmek lazım gelir. Dosyada mevcut öğrenci belgesinden, 1989 doğumlu davacı çocuk U.Ö. ın Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği Bölümü 2.sınıf öğrencisi olduğu anlaşılmıştır. Aktüerya bilirkişisinin, adı geçen davacının üniversite öğrencisi olduğunu ve 25 yaşına kadar destek alması gerektiğini dikkate almadan 18 yaşına kadar olan dönem için 1 yıllık destek zararı hesaplamış olması ve Mahkemece de bu raporun hükme esas alınarak yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiştir. Mahkemece yapılacak iş anılar ilkeler doğrultusunda ek rapor olarak sonucuna göre karar vermektir.

3- Somut olayda uyuşmazlık, haksız eylemden kaynaklanmaktadır. Haksız eylem faili, ihtar ve ihbara gerek olmaksızın, zararın doğduğu anda, başka bir anlatımla haksız eylem tarihinden itibaren zararın tamamı için temerrüde düşmüş sayılır. Dolayısıyla, zarar gören, gerek kısmi davaya, gerekse sonradan açtığı ek davaya veya ıslaha konu ettiği kısma ilişkin olarak haksız eylem tarihinden itibaren temerrüt faizi isteme hakkına sahiptir. Ancak, trafik kazaları esas itibarıyla haksız eylem sayılan hallerden olmakla birlikte ZMSS yi yapan sigortacı bakımından temerrüdün bu tarihte oluştuğunun kabulü mümkün değildir. Zira, sigortacı ve güvence hesabının temerrüt tarihi KTK.nın 98/1. maddesi ile güvence hesabı yönetmeliğinin 14. ve 15. maddesi hükümlerine göre belirlenir. Davadan önce bir başvuru yoksa dava tarihinde temerrüde düşmüş sayılırlar. Mahkemece asıl dava ile talep edilen tazminat miktarlarına davalıların temerrüt tarihi olarak kabul edilen tarihlerden, ıslah ile artırılan kısım için ise ıslah tarihinden itibaren faize hükmedildiği anlaşılmaktadır. Bu itibarla, mahkemece davalıların ıslah edilen bölüm bakımından temerrüde düştüğü kabul edilen tarihten itibaren faize hükmedilmek gerekirken, ıslah edilen bölüm bakımından ıslah

tarihinden itibaren faize hükmedilmesi doğru olmamış ve hükmün bu nedenle de bozulması gerekmiştir.

4- Zorunlu mali sorumluluk sigortası bulunmayan aracın kamyonet oluşu dikkate alınarak davalı güvence hesabı yönünden avans faize hükmedilmesi gerekirken yazılı şekilde yasal faize hükmedilmesi isabetli değildir.

SONUÇ : Yukarıda 1 numaralı bentte açıklanan nedenlerle davalı Güvence Hesabı vekilinin tüm, davacılar vekilinin sair temyiz itirazlarının reddine, 2, 3 ve 4 numaralı bentte açıklanan nedenlerle davacılar vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün BOZULMASINA 28.10.2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.

www.TazminatHukuku.com